

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI PROGRAMÓW POLITYKI
ZDROWOTNEJ W 2019 ROKU

Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON
Starostwa Powiatowego w Tczewie

Tczew, marzec 2020 r.

Spis treści

WPROWADZENIE.....	4
REALIZACJA POWIATOWYCH PROGRAMÓW POLITYKI ZDROWOTNEJ	4
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	4
POWIATOWY PROGRAM PROFILAKTYKI ZAKAŻEŃ WIRUSEM BRODAWCZAKA LUDZKIEGO HPV „CHRONIĘ ŻYCIE PRZED RAKIEM”	6
Cele programu.....	6
Rodzaj szczepionki użytej w programie.....	6
Działania informacyjno-promocyjne	7
Szczepienia ochronne przeciw zakażeniom wirusem HPV	7
Zgłaszalność do programu szczepień ochronnych	8
RECEPTA NA RAKA – PROGRAM WCZESNEGO WYKRYWANIA RAKA PŁUC WŚRÓD MIESZKAŃCÓW POWIATU TCZEWSKIEGO.....	10
Cele programu.....	10
Działania informacyjno-promocyjne	10
Działania edukacyjne.....	11
Badania przesiewowe w kierunku raka płuc	11
POWIATOWY PROGRAM ZWALCZANIA OTYŁOŚCI I NADWAGI „CZAS NA ZDROWIE”	13
Cele programu.....	13
Działania informacyjno-promocyjne	13
Zajęcia i spotkania promujące zdrowy styl życia.....	14
Szkolenie pracowników oświatowych.....	14
Terapia otyłości	15
WSPÓŁUDZIAŁ W REALIZACJI REGIONALNEGO PROGRAMU POLITYKI ZDROWOTNEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO	16
REALIZACJA PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO	17
ELIMINOWANIE ZDROWOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA, WYSTĘPUJĄCYCH W MIEJSCU PRACY, NA OBSZARZE POWIATU TCZEWSKIEGO.....	17
Informacje ogólne	17
Cele projektu	17
Zaplanowane działania	17
Realizacja 2019.....	18

Sprawozdanie z realizacji programów polityki zdrowotnej w 2019 roku

STOP CUKRZYCY – PROGRAM PROFILAKTYKI CUKRZYCY TYPU 2 NA TERENIE POWIATU TCZEWSKIEGO	18
Informacje ogólne	18
Cele projektu	19
Zaplanowane działania	19
Przeprowadzone działania	19
WSPIERANIE ZADAŃ Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO	20
WSPÓŁUDZIAŁ W MULTIMEDIALNEJ KAMPANII SPOŁECZNEJ	21
APLIKOWANIE W KONKURSACH PROZDROWOTNYCH	22
APLIKOWANIE O ŚRODKI NFZ	22
UDZIAŁ W KONKURSIE „ZDROWY SAMORZĄD”	22
PODSUMOWANIE	23

WPROWADZENIE

W roku sprawozdawczym zadania z zakresu promocji i ochrony zdrowia realizowane były poprzez:

- 1) realizację powiatowych programów polityki zdrowotnej;
- 2) współudział w realizacji regionalnego programu polityki zdrowotnej Województwa Pomorskiego;
- 3) realizację projektów partnerskich dofinansowanych ze środków europejskiego funduszu społecznego (EFS);
- 4) wspieranie zadań z zakresu zdrowia publicznego;
- 5) współudział w multimedialnej kampanii społecznej;
- 6) aplikowanie w konkursach prozdrowotnych.

Koszt realizacji powyższych działań, z wyłączeniem projektów partnerskich dofinansowanych ze środków EFS, stanowił kwotę 518 739,45 zł, w tym sfinansowaną ze środków własnych Powiatu 357 142,82 zł, z udzielonych dotacji celowych z czterech gmin powiatu 100 000,00 zł, z dotacji celowej NFZ 21 872,06 zł, ze środków Województwa Pomorskiego 35 722,98 zł oraz z wkładu osobowego i finansowego organizacji pozarządowych 4 001,59 zł.

Wartość projektów partnerskich dofinansowanych ze środków EFS: 2 155 273,00 zł, w tym dofinansowanie z EFS: 2 047 509,30 zł (wartość dofinansowania dla Powiatu: 327 918,00 zł, dla Partnera: 1 719 591,30 zł).

REALIZACJA POWIATOWYCH PROGRAMÓW POLITYKI ZDROWOTNEJ

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

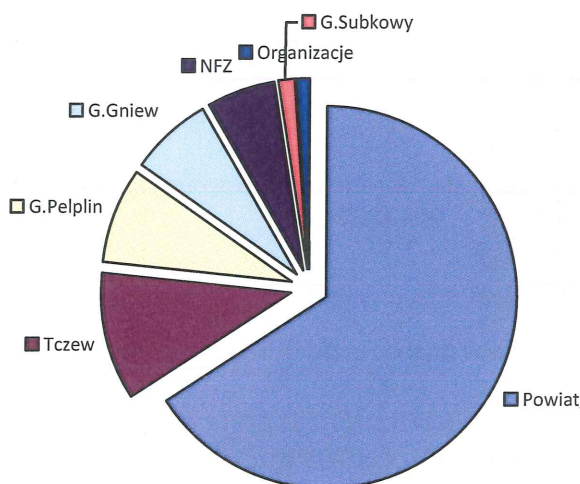
W roku sprawozdawczym realizowano trzy programy polityki zdrowotnej, w tym:

- 1) Powiatowy Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV „Chronię życie przed rakiem”, przyjęty do realizacji na lata 2018 – 2022 uchwałą Nr XXXI/231/2017 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 27 czerwca 2017 r.;
- 2) Receptę na raka – program wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców powiatu tczewskiego, przyjęty do realizacji na lata 2016 – 2020 uchwałą Nr XIX/135/2016 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 28 czerwca 2016 r.;
- 3) Powiatowy Program Zwalczania Otyłości i Nadwagi „Czas na zdrowie”, przyjęty do realizacji na lata 2016 – 2020 uchwałą Nr XX/141/2016 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 30 sierpnia 2016 r.

Sprawozdanie z realizacji programów polityki zdrowotnej w 2019 roku

Powyższe programy zostały pozytywnie zaopiniowane przez Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

Na realizację ww. programów w roku sprawozdawczym wydatkowano kwotę 368 321,59 zł, w tym ze środków własnych Powiatu 242 447,94 zł.

Wykres 1. Źródła finansowania powiatowych programów polityki zdrowotnej w 2019 roku.

Szczegółowe informacje dotyczące źródeł finansowania przedstawiono w tabeli poniżej.

Lp.	Źródło finansowania programów	Skrócona nazwa programu			Łączna wartość
		Chronię życie przed rakiem*	Recepta na raka**	Czas na zdrowie***	
		zł	zł	zł	
1.	Środki własne Powiatu Tczewskiego	116 204,00	29 897,94	96 346,00	242 447,94
2.	Dotacja celowa z NFZ	0,00	21 872,06	0,00	21 872,06
3.	Dotacja celowa z Gminy Miejskiej Tczew	20 000,00	20 000,00	0,00	40 000,00
4.	Dotacja celowa z Gminy Pelplin	25 698,00	1 335,00	2 967,00	30 000,00
5.	Dotacja celowa z Gminy Gniew	23 782,00	150,00	1 068,00	25 000,00
6.	Dotacja celowa z Gminy Subkowy	2 661,00	705,00	1 634,00	5 000,00
7.	Wkład finansowy i osobowy Stowarzyszenia Terapii i Profilaktyki Szkolnej "Przemiana"	0,00	601,59	2 200,00	2 801,59
8.	Wkład finansowy i osobowy Stowarzyszenia Promocji Zdrowego Stylu Życia "Jestem Ważny"	0,00	0,00	1 200,00	1 200,00
Razem:		188 345,00	74 561,59	105 415,00	368 321,59

* Powiatowy Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV „Chronię życie przed rakiem”.

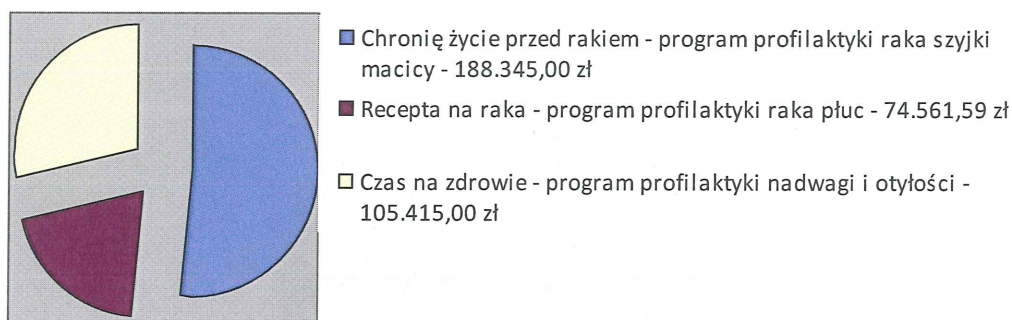
** Recepta na raka – program wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców powiatu tczewskiego.

*** Powiatowy Program Zwalczania Otyłości i Nadwagi „Czas na zdrowie”.

Tabela 1. Źródła finansowania programów polityki zdrowotnej w 2019 roku.

Sprawozdanie z realizacji programów polityki zdrowotnej w 2019 roku

W roku sprawozdawczym, jak i w latach poprzednich, najbardziej kosztochłonny był Powiatowy Program Profilaktyki Zakażeń Wirusem Brodawczaka Ludzkiego HPV „Chronię życie przed rakiem”, jego realizacja zużywa ponad 50 % środków finansowych przeznaczonych na realizację programów polityki zdrowotnej.

Wykres 2. Zaangażowanie środków finansowych na realizację poszczególnych programów w 2019 r.

POWIATOWY PROGRAM PROFILAKTYKI ZAKAŻEŃ WIRUSEM BRODAWCZAKA LUDZKIEGO HPV „CHRONIĘ ŻYCIE PRZED RAKIEM”

Cele programu

1. Cel główny – poprawa stanu zdrowia i jakości życia społeczności lokalnej poprzez promocję zdrowia i zwiększenie świadomości zdrowotnej w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy oraz zmniejszenie nierówności w zdrowiu.
2. Cele szczegółowe:
  - 1) zmiana zachowań oraz postaw prozdrowotnych młodzieży szkolnej pod względem dbałości o zdrowie i swoich najbliższych poprzez edukację zdrowotną w zakresie pierwotnej i wtórnej profilaktyki raka szyjki macicy;
  - 2) zmniejszenie ilości zachorowań i w konsekwencji umieralności na raka szyjki macicy;
  - 3) zwiększenie wykonalności badań cytologicznych wśród matek dziewcząt objętych programem.

Rodzaj szczepionki użytej w programie

W 2019 roku po raz pierwszy do celów szczepień wykorzystano szczepionkę Gardasil 9, która jest wskazana do czynnego uodporniania osób w wieku od 9 lat przeciw następującym chorobom wywoływanym przez wirusa HPV:

- zmiany przednowotworowe oraz rak szyjki macicy, sromu, pochwy i odbytnicy, wywoływane przez szczepionkowe typy HPV,
- brodawki narządów płciowych (kłykciny kończyste) wywoływane przez określone typy wirusa HPV.

Szczepienia ochronne prowadzono w schemacie 2-dawkowym (0, 6-12 miesięcy) poprzez iniekcję domięśniową.

Działania informacyjno-promocyjne

W ramach działań informacyjno-promocyjnych przeprowadzono za pośrednictwem szkół podstawowych dystrybucję pism do rodziców/opiekunów dziewcząt z rocznika urodzenia 2007 wraz z materiałami informacyjnymi – łącznie przekazano 761 kompletów zawierających list Starosty, zalecenie konsultantów medycznych, ulotkę informacyjną pt. *Co mogę zrobić aby ochronić się przed rakiem szyjki macicy i innymi chorobami powodowanymi przez wirusa HPV? Wszystko, co się da* oraz broszurę informacyjną na temat realizowanych powiatowych programów polityki zdrowotnej.

Ponadto na bieżąco przekazywano informację o programie, w tym o prowadzonych szczepieniach ochronnych przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV dziewcząt w wieku 12 lat przy użyciu strony powiatowej, Facebooka, informatora samorządowego, mediów lokalnych, materiałów promocyjno-informacyjnych (rollup, plakaty, broszury) wywieszonych/rozłożonych w urzędach, podmiotach leczniczych, centrach handlowych (Galeria Kociewska, Carrefour, Targowisko Manhattan).

Szczepienia ochronne przeciw zakażeniom wirusem HPV

Dokończenie cyklu szczepień z 2018 roku

Podjęte w 2018 roku działania zakończono 28 marca 2019 r. W ramach prowadzonych w 2019 roku szczepień uzupełniających podano ośmiu dziewczętom 2. dawkę czterowalentnej szczepionki GARDASIL, co stanowi łączny koszt szczepień uzupełniających 1 370,00 zł (szczepienia sfinansowano ze środków własnych Powiatu).

Spośród 370 dziewcząt z rocznika urodzenia 2006 – 3 dziewcząt nie zaszczepiono pełnym cyklem szczepień (wycofanie zgody na zaszczepienie).

Szczepienia dziewcząt z rocznika urodzenia 2007

Do realizacji szczepień ochronnych zaangażowano osiem podmiotów leczniczych wybranych w drodze konkursu ofert przeprowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W ramach zawartych umów zobowiązano wybrane podmioty lecznicze do przeprowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych oraz, po uprzednim uzyskaniu pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego, do przeprowadzenia badania lekarskiego i zaszczepienia dziewcząt z aktywnej listy świadczeniobiorców zamieszkujących na terenie powiatu tczewskiego z rocznika urodzenia 2007.

Dziewczęta nienależące do przychodni realizujących program miały możliwość zaszczepienia przez przychodnię Medical Medycyna Sp. z o.o. lub NZOZ Pelmed Sp. z o.o. na podstawie skierowania wydanego przez Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON Starostwa Powiatowego w Tczewie (wydano 16 skierowań).

Łącznie przyjęto do programu szczepień ochronnych 445 dziewcząt z rocznika urodzenia 2007, z czego jedynie pacjentki Pelplińskiego Centrum Zdrowia (11 dziewcząt) zaszczepiono pełnym cyklem szczepień.

Sprawozdanie z realizacji programów polityki zdrowotnej w 2019 roku

Brak szczepień 2. dawką spowodowany jest ograniczoną dostępnością na polskim rynku szczepionki Gardasil 9. W ostatnich latach nastąpił znaczny (nawet czterokrotny) wzrost popytu na szczepionkę, niestety proces produkcji jest czasochłonny i trwa około cztery-pięć lat. W zaistniałej sytuacji w pierwszej kolejności zaopatrywane w szczepionkę są kraje, w których szczepienia są w kalendarzu szczepień obowiązkowych. Według ostatnich informacji szczepionka powinna trafić do Polski pod koniec marca, co pozwoli na dokończenie cyklu szczepień zgodnie z charakterystyką produktu leczniczego.

Łączny szacowany koszt szczepień dziewcząt przyjętych do programu wynosi 356 000,00 zł, z czego poniesiony w 2019 r. 186 975,00 zł oraz do poniesienia w 2020 r. 169 025,00 zł.

Lp.	Realizator	Liczba pacjentek z rocznika 2007	Liczba dziewcząt w programie	Całkowity koszt szczepień
1.	Pelplińskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Pelplinie	11	11 100% pacjentek	8 800,00 zł Wszystkie osoby przyjęte do programu zaszczepiono pełnym cyklem szczepień.
2.	Centrum Medyczne Polimed Sp. z o.o. w Tczewie	114	58 50,88% pacjentek	46 400,00 zł Wykonanie 2019 – 23 200 zł Zobowiązania przeniesione na 2020 r. 23 200 zł.
3.	NZOZ Pelmed Sp. z o.o. w Pelplinie	55	36 + 3* 65,45 % pacjentek	31 200,00 zł Wykonanie 2019 – 15 600 zł Zobowiązania przeniesione na 2020 r. 15 600 zł.
4.	NZOZ Medyk Sp. z o.o. w Tczewie	93	61 65,59 % pacjentek	48 800,00 zł Wykonanie 2019 – 28 975 zł Zobowiązania przeniesione na 2020 r. 19 825 zł.
5.	NZOZ Medica Sp. z o.o. w Tczewie	65	39 60 % pacjentek	31 200,00 zł Wykonanie 2019 – 15 600 zł Zobowiązania przeniesione na 2020 r. 15 600 zł.
6.	Medical Medycyna Sp. z o.o. w Tczewie	211	143+13* 67,77 % pacjentek	124 800,00 zł Wykonanie 2019 – 62 400 zł Zobowiązania przeniesione na 2020 r. 62 400 zł.
7.	NZOZ „Hipokrates” w Subkowach	21	20 95,24 % pacjentek	16 000,00 zł Wykonanie 2019 – 8 000 zł Zobowiązania przeniesione na 2020 r. 8 000 zł.
8.	Przychodnia Rogowscy Sp. z o.o. Sp. k. w Tczewie	92	61 66,30 % pacjentek	48 800,00 zł Wykonanie 2019 – 24 400 zł Zobowiązania przeniesione na 2020 r. 24 400 zł.
Razem:		662	445	356 000,00 Wykonanie 2019 – 186 975 zł Zobowiązania przeniesione na 2020 r. (koszt szczepień 2.dawką) – 169 025 zł.

*liczba dziewcząt przyjętych do programu na podstawie skierowania wydanego przez Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON Starostwa Powiatowego w Tczewie.

Tabela 2. Wykaz realizatorów programu szczepień ochronnych dziewcząt z rocznika urodzenia 2007.

Zgłaszalność do programu szczepień ochronnych

Rok 2019 był trzecim rokiem realizacji programu, w którym szczepienia ochronne prowadzone były przez właściwe dla szczepionych dziewcząt podmioty lecznicze. Stopień wykonania w podmiotach leczniczych jest zróżnicowany, jednakże w większości placówek ma tendencję wzrostową.

Sprawozdanie z realizacji programów polityki zdrowotnej w 2019 roku

Lp.	Realizator	Zgłaszalność do programu w podmiotach leczniczych 2017-2019		
		2017 (rocznik 2005)	2018 (rocznik 2006)	2019 (rocznik 2007)
1.	Pelplińskie Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Pelplinie	100,00	75,00	100,00
2.	Centrum Medyczne Polimed Sp. z o.o. w Tczewie	34,09	53,92	50,88
3.	NZOZ Pelmed Sp. z o.o. w Pelplinie	36,96	52,73	65,45
4.	NZOZ Medyk Sp. z o.o. w Tczewie	39,34	63,83	65,59
5.	NZOZ Medica Sp. z o.o. w Tczewie	67,78	47,06	60,00
6.	Medical Medycyna Sp. z o.o. w Tczewie	71,64	61,34	67,77
7.	NZOZ „Hipokrates” w Subkowach	87,50	90,00	95,24
8.	Przychodnia Rogowscy Sp. z o.o. Sp.k. w Tczewie	56,41	57,97	66,30

Tabela 3. Zgłaszalność do programu w podmiotach leczniczych w latach 2017 – 2019.

Zgłaszalność do programu wg miejsca zamieszkania

W roku sprawozdawczym najwyższą zgłaszalność do programu odnotowano w Gminie Gniew (75,96 %) oraz w Gminie Subkowy (71,79 %), najniższą w Tczewie (57,27 %). W pozostałych gminach zgłaszalność do programu kształtowała się w granicach od 60,33 do 64,52 %.

W stosunku do roku poprzedniego zaobserwowano zdecydowany wzrost zgłaszalności do programu w Gminie Gniew (wzrost o 20,53 pkt. procentowych), w Gminie Morzeszczyn (wzrost o 16,69 pkt. procentowych) oraz w Gminie Pelplin (wzrost o 9,37 pkt. procentowych).

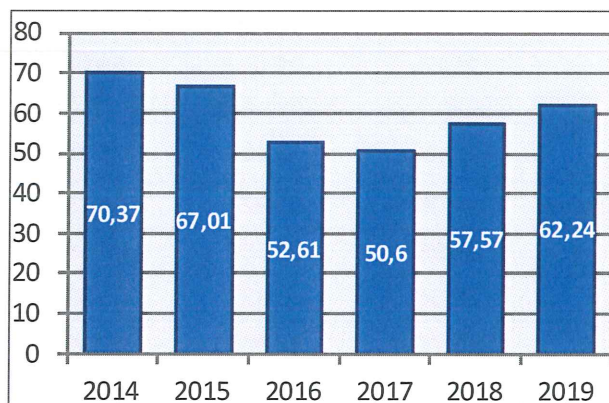
Lp.	Dziewczęta z rocznika 2007	Miejsce zamieszkania						Razem
		Tczew	Gmina Gniew	Gmina Pelplin	Gmina Tczew	Gmina Subkowy	Gmina Morzeszczyn	
1.	Szacunkowa liczba dziewcząt wg danych programowych	330	104	121	90	39	31	715
2.	Liczba dziewcząt, które przystąpiły do programu	189	79	73	56	28	20	445
3.	Zgłaszalność do programu w odniesieniu do szacunkowej liczby dziewcząt (%)	57,27 w 2018 57,58	75,96 w 2018 55,43	60,33 w 2018 50,96	62,22 w 2018 61,80	71,79 w 2018 82,76	64,52 w 2018 47,83	62,24

Tabela 4. Zgłaszalność do programu wg miejsca zamieszkania.

Zgłaszalność do programu w latach 2014-2019

Na wykresie poniżej przedstawiono zgłaszalność do programu w ostatnich sześciu latach. Optymistyczny jest stopniowy wzrost liczby osób zaszczepionych w ostatnich latach. Celem osiągnięcia założonego w programie wskaźnika zgłaszalności do programu (70 %) należy kontynuować prowadzone działanie informacyjno-promocyjne w celu zwiększenia

świadomości i odpowiedzialności rodziców za zdrowie swoje i swoich dzieci w trosce o ich bezpieczny rozwój w okresie dojrzewania.

Wykres 3. Zgłaszalność do programu na przestrzeni ostatnich sześciu lat – wartość procentowa liczby dziewcząt zaszczepionych w stosunku do szacunkowej liczby dziewcząt z danego rocznika urodzenia.

Program realizowany jest od 2012 roku, w pierwszym roku jego realizacji (pilotaż) szczepieniami ochronnymi objęto dwunastolatki Gminy Morzeszczyn oraz podopieczne SOSW w Pelplinie i SOSW w Tczewie (28 osób); w 2013 r. dwunastolatki Tczewa, Gminy Gniew i Gminy Morzeszczyn (319 dziewcząt); od 2014 r. dwunastolatki wszystkich gmin powiatu, w wyniku czego odpowiednio w 2014 r. 418, w 2015 r. 390, w 2016 r. 292, w 2017 r. 297, w 2018 r. 365 oraz w 2019 r. 445 dziewcząt.

Łącznie ze szczepień skorzystało lub jest w trakcie realizacji (rocznik 2007) 2.554 dziewcząt.

RECEPTA NA RAKA – PROGRAM WCZESNEGO WYKRYWANIA RAKA PŁUC WŚRÓD MIESZKAŃCÓW POWIATU TCZEWSKIEGO

Cele programu

1. Cel główny – zmniejszenie zachorowalności i umieralności z powodu nowotworów oskrzela i płuc oraz zmniejszenie liczby osób palących wśród mieszkańców powiatu tczewskiego.
2. Cele szczegółowe:
  - 1) wzrost świadomości mieszkańców powiatu tczewskiego na temat szkodliwości palenia tytoniu i jego związku z nowotworami oskrzela i płuca;
  - 2) zachęcanie mieszkańców, poprzez edukację, do zaprzestania palenia tytoniu;
  - 3) wczesne wykrycie zmian nowotworowych u jak największej liczby przebadanych osób.

Działania informacyjno-promocyjne

W ramach działań informacyjno-promocyjnych na bieżąco przekazywano informację o programie, w tym o możliwości zgłaszania się na badania przesiewowe w kierunku raka płuc, przy użyciu strony powiatowej, Facebooka, informatora samorządowego, mediów lokalnych, materiałów promocyjno-informacyjnych (rollup, plakaty, broszury) wywieszonych/rozłożonych w urzędach, podmiotach leczniczych, centrach handlowych (Galeria Kociewska, Carrefour, Targowisko Manhattan).

Działania informacyjno-promocyjne prowadził również realizator programu, tj. Szpitale Tczewskie SA, poprzez strony internetowe, edycję spotów reklamowych w rozgłośni radiowej „Radio Tetka”, „Radio Głos”, artykuły informacyjne w lokalnej prasie, dystrybucję plakatów i ulotek (materiały przekazano do urzędów gmin, placówek POZ, aptek, parafii, sołectw). Łączny koszt działań: 1 700,00 zł (działania sfinansowano ze środków własnych Powiatu).

Działania edukacyjne

Realizację działań edukacyjnych, w wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego, zlecono Stowarzyszeniu Terapii i Profilaktyki Szkolnej "Przemiana".

Organizacja otrzymała z budżetu Powiatu środki finansowe w wysokości 5 000 zł na realizację zadania pn.: *Nalóg to Twój wróg, hartuj ciało i bądź zdrow!*. Całkowity koszt przedmiotowego zadania (z uwzględnieniem wkładu osobowego i finansowego stowarzyszenia) wyniósł 5 601,59 zł.

W ramach zadania organizacja przeprowadziła szereg działań edukacyjnych i profilaktycznych w klasach 4-6 SP 12 w Tczewie, w tym zajęcia profilaktyczne i sportowe, spotkanie z lekarzem, przejście ulicami miasta, happening w centrach handlowych, rajd rowerowy, opracowanie ulotki z wykorzystaniem pracy konkursowej, konkursy.

Projekt miał na celu rozpropagowanie zdrowego stylu życia wśród uczniów klas 4-6. Obejmował swoim zasięgiem grupę ok. 600 uczniów. Głównym założeniem było przekazanie jak największej liczbie odbiorców informacji dotyczącej szkodliwości palenia tytoniu i skutków, jakie ono wywołuje w organizmie.

Pożądanym jest, aby tego typu działania prowadzone były we wszystkich placówkach oświatowo-edukacyjnych – zapewne wzmożone działania profilaktyczne w szkołach znacznie ograniczyłyby zachowania ryzykowne młodzieży szkolnej oraz wykształciłyby w młodym człowieku umiejętności radzenia sobie z zagrożeniami w otaczającym świecie. Niestety, organizacje nie wykazały zbyt dużego zainteresowania tego typu działaniami – w odpowiedzi na konkurs wpłynęła jedna oferta.

Badania przesiewowe w kierunku raka płuc

Badania przesiewowe w kierunku raka płuc realizowały Szpitale Tczewskie SA przy współpracy z Poradnią Gruźlicy i Chorób Płuc w Tczewie oraz Affidea Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – Affidea Tczew 1.

Badaniami przesiewowymi objęto mieszkańców powiatu tczewskiego w wieku 55-80 lat (według roku urodzenia), którzy palą od co najmniej 30 lat przynajmniej jedną paczkę papierosów dziennie (ze wskaźnikiem minimum 30 paczko-lat) lub palili w przeszłości przez co najmniej 30 lat przynajmniej jedną paczkę dziennie i rzucili palenie w ciągu ostatnich 15 lat, bez wcześniejszych objawów choroby nowotworowej.

Sprawozdanie z realizacji programów polityki zdrowotnej w 2019 roku

Ww. osoby w ramach badań przesiewowych skorzystały z:

- 1) badania klatki piersiowej metodą niskodawkowej tomografii komputerowej (badanie LDCT) – szybkie i bezbolesne badanie z wykorzystaniem niskiej dawki promieni rentgenowskich, które pozwala wykryć nowotwór, kiedy jest on niewielkim, pojedynczym guzkiem niewidocznym w zdjęciu rentgenowskim;
- 2) dwóch konsultacji pulmonologicznych, w tym:
  - na pierwszej konsultacji przeprowadzano szczegółowy wywiad z pacjentem w celu zakwalifikowania do badania LDCT oraz przekazano informacje o czynnikach ryzyka, korzyściach wynikających z zaprzestania palenia, możliwych sposobach leczenia uzależnienia od nikotyny,
  - na drugiej konsultacji (po badaniu LDCT) lekarz omówił wynik badania LDCT oraz, w sytuacjach tego wymagających, wydał zalecenia związane z dalszą diagnostyką i /lub leczeniem poza programem.

Podsumowanie badań przesiewowych

W 2019 roku z badań przesiewowych skorzystało 268 długoletnich palaczy (30 paczko-lat) w wieku 55-80 lat.

Z przyjętych na pierwszą konsultację specjalistyczną 268 osób, 4 osoby nie spełniły kryteriów do przeprowadzenia badania LDCT, 1 osoba nie zgłosiła się na dalsze badania przesiewowe oraz 1 osoba nie wyraziła zgody na badanie LDCT.

Rodzaj badania	Miejsce zamieszkania osoby badanej						Łączna ilość badań	Koszt jednostkowy badania	Koszt całkowity badania
	Tczew	Gmina Tczew	Gmina Peplin	Gmina Gniew	Gmina Subkowy	Gmina Morzeszczyn			
Pierwsza konsultacja	203	15	18	9	18	5	268	75,00	20 100,00
Badanie LDCT	199	15	17	9	17	5	262	105,00	27 510,00
Druga konsultacja	199	15	17	9	17	5	262	75,00	19 650,00
Razem									67 260,00

Tabela 5. Podsumowanie wykonanych badań przesiewowych w 2019 roku wg miejsca zamieszkania.

Cały cykl badań wykonano u 262 osób, z czego u 201 osób (ok. 76,72 % przebadanych osób) stwierdzono zmiany wymagające dalszej diagnostyki i leczenia.

Lp.	Wyniki badań przesiewowych	Liczba osób
1.	Liczba przebadanych osób, u których stwierdzono zmiany chorobowe wymagające dalszej diagnostyki lub leczenia	201
2.	Liczba przebadanych osób, u których stwierdzono zmiany chorobowe w innych narządach niż płuca	9
3.	Liczba przebadanych osób, u których stwierdzono brak zmian chorobowych (brak konieczności diagnostyki i dalszego leczenia)	52
4.	Liczba osób, które nie wykonały całego cyklu badań – brak kwalifikacji na badanie LDCT, rezygnacja z dalszego udziału w programie	6
RAZEM		268

Tabela 6. Szczegółowe zestawienie wyników badań przesiewowych.

W wyniku prowadzonego badania ankietowego ustalono, że na 171 przebadanych aktualnych palaczy 156 osób wyraziło wolę rezygnacji z palenia. Zgłaszana przez uczestników programu chęć rezygnacji z palenia wskazuje na wzrost wiedzy na temat zagrożeń wynikających z palenia tytoniu i jego związku z nowotworami płuc i oskrzela.

Niepokojące wyniki badań LDCT, w tym stwierdzony odsetek zmian chorobowych, potwierdzają słuszność prowadzonych badań przesiewowych oraz wskazują na konieczność zintensyfikowania działań edukacyjnych w tym zakresie.

POWIATOWY PROGRAM ZWALCZANIA OTYŁOŚCI I NADWAGI „CZAS NA ZDROWIE”

Cele programu

1. Cel główny – poprawa sytuacji zdrowotnej mieszkańców powiatu tczewskiego poprzez zwalczanie otyłości i przewlekłych chorób niezakaźnych oraz podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa o zdrowym stylu życia, który jest determinantem zdrowia jednostki.
2. Cele szczegółowe:
  - 1) promowanie prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów;
  - 2) promowanie prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej wśród osób dorosłych;
  - 3) poprawa sposobu odżywiania i upowszechnianie wiedzy na temat zasad zdrowego żywienia;
  - 4) zmniejszenie częstości występowania otyłości i przewlekłych chorób niezakaźnych;
  - 5) ograniczenie powikłań związanych z nadwagą, otyłością i brakiem aktywności fizycznej.

Działania informacyjno-promocyjne

W ramach działań informacyjno-promocyjnych na bieżąco przekazywano informację o programie, w tym o możliwości skorzystania ze wsparcia dietetyczno-fizjoterapeutyczno-psychologicznego w ramach organizowanej w ramach programu terapii otyłości, przy użyciu strony powiatowej, Facebooka, informatora samorządowego, mediów lokalnych, materiałów promocyjno-informacyjnych (rollup, plakaty, broszury) wywieszonych/rozłożonych w urzędach, podmiotach leczniczych, centrach handlowych (Galeria Kociewska, Carrefour, Targowisko Manhattan).

Działania informacyjno-promocyjne prowadził również realizator programu, tj. Medical Medycyna Sp. z o.o., poprzez strony internetowe, Facebook, Instagram, reklamę LED, artykuły informacyjne w lokalnej prasie, dystrybucję plakatów i ulotek (materiały przekazano do urzędów gmin, placówek POZ, placówek szkolnych). Łączny koszt działań: 1 000,00 zł (działania sfinansowano ze środków własnych Powiatu).

Zajęcia i spotkania promujące zdrowy styl życia

Realizację działań promujących zdrowy styl życia, w wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego, zlecono dwóm podmiotom, w tym:

- 1) Stowarzyszeniu Terapii i Profilaktyki Szkolnej "Przemiana" – organizacja otrzymała z budżetu Powiatu środki finansowe w wysokości 7 410,00 zł na realizację zadania pn. *Krok do zdrowia – profilaktyka nadwagi i otyłości*. Całkowity koszt zadania (z uwzględnieniem wkładu osobowego i finansowego Stowarzyszenia) wyniósł 9 610,00 zł;
- 2) Stowarzyszeniu Promocji Zdrowego Stylu Życia "Jestem Ważny" – organizacja otrzymała z budżetu Powiatu środki finansowe w wysokości 7 590,00 zł na realizację zadania pn. *"Jestem Ważny - Dbam o Siebie: moja piramida zdrowia"- lekcje edukacji żywieniowej dla klas pierwszych szkół podstawowych*. Całkowity koszt zadania (z uwzględnieniem wkładu osobowego i finansowego oferenta) wyniósł 8 790 zł.

Projekt *Krok do zdrowia – profilaktyka nadwagi i otyłości* był kontynuacją projektu z roku poprzedniego i miał na celu rozpropagowanie zdrowego stylu życia wśród uczniów SP11 oraz ZSBiO w Tczewie. Obejmował on swoim zasięgiem uczniów i ich rodziców. Wzięło w nim udział około 50 uczniów w wieku 7-20 lat oraz 40 rodziców.

W ramach projektu zorganizowano zajęcia sportowe dla dzieci i dorosłych, trening indywidualny dla młodzieży, grupę wsparcia dla osób podejmujących walkę z nadwagą i otyłością, które zmagają się ze stresem, nie były asertywne, miały niską samoocенę, edukację prozdrowotną, opiekę psychodietetyka.

W ramach projektu *"Jestem Ważny - Dbam o Siebie: moja piramida zdrowia"* przeprowadzono w 13 szkołach podstawowych powiatu tczewskiego (I klasy) lekcje edukacji żywieniowej z animacją pt. „Piramida Zdrowego Wyboru”. Lekcje miały na celu wprowadzenie dzieci w świat zasad zdrowego odżywiania, prowadzone były z wykorzystaniem dużego modelu piramidy żywieniowej oraz narzędzi pobudzających wyobraźnię i skojarzenia.

Mając na uwadze wzrastający problem otyłości wśród dzieci pożądanym jest, aby niniejsze działania edukacyjne prowadzone były we wszystkich placówkach oświatowych powiatu tczewskiego.

Szkolenie pracowników oświatowych

Realizację szkoleń pracowników oświatowych zlecono (w trybie konkursu ofert) Stowarzyszeniu Promocji Zdrowego Stylu Życia „Jestem Ważny”, któremu przyznano z budżetu Powiatu dotację celową w wysokości 25 000,00 zł.

Program szkolenia został zbudowany w oparciu o nowoczesne metody uczenia się osób dorosłych, metodę cyklu Kolba oraz warsztatowe narzędzia pracy w grupie. Pomyślany został jako cykl trzech szkoleń obejmujący zajęcia teoretyczne i praktyczne mające na celu wyposażenie uczestników w narzędzia pozwalające na bycie Liderem – promotorem zdrowia w placówce, to jest bycie osobą potrafiącą zdiagnozować problemy, dostrzec zasoby

i zagrożenia, wybrać priorytety, wyznaczyć cele, zaplanować działania oraz je zainicjować w swoim środowisku, korzystając z zasobów i wsparcia pozostałych członków społeczności.

Celem umożliwienia uczestnictwa w projekcie szkoleniowym wszystkim zainteresowanym placówkom oświatowym, realizację projektu poprzedzono działaniami informacyjnymi przeprowadzonymi przez pracowników Starostwa – informację o szkoleniu przesłano do 83 szkół figurujących w wykazie szkół i placówek oświatowych Kuratorium Oświaty w Gdańsku.

Do programu szkoleniowego przystąpiło 17 placówek oświatowych. Łącznie w okresie od 2 kwietnia do 6 czerwca 2019 r. przeszkolono 29 pracowników oświatowych. Każdy uczestnik został wyposażony w materiały szkoleniowe. Osoby, które uzyskały wynik w postaci 70 % z każdego szkolenia oraz uczestniczyły w co najmniej dwóch szkoleniach, otrzymały certyfikat (łącznie wydano 27 certyfikatów).

Terapia otyłości

Terapia otyłości, tak jak w roku poprzednim, prowadzona była przez spółkę Medical Medycynę Sp. z o.o. i jego podwykonawcę: Weronikę Weremko-Oszuścik Poradnictwo Dietetyczne "Dieta 4U".

W roku sprawozdawczym zakończono terapię otyłości u trzech osób z naboru do terapii w edycji programu 2018. Całkowity koszt realizacji terapii w edycji 2018 wyniósł 59 157,00 zł, w tym poniesiony w 2018 r. – 57 964,00 zł, w 2019 r. – 1 193,00 zł.

Z przyjętych 100 osób do terapii w edycji 2018 u 90 osób stwierdzono obniżenie wskaźnika BMI (*wskaźnik masy ciała stosowany w klasyfikacji niedowagi, nadwagi i otyłości u osób dorosłych, wylicza się go ze wzoru: $BMI = \text{kg/m}^2$*).

Zakres zmiany BMI	Zmiany wskaźnika BMI w wyniku odbytej terapii otyłości w edycji 2018								
	Wzrost BMI	BMI bz.	Spadek BMI (wartość procentowa)						Pow. 15
			0,1-1,0	1,1-3,0	3,1-5,0	5,1-7,0	7,1-10,0	10,1-15,0	
Liczba osób	1	9	6	18	20	18	15	12	1

Tabela 7. Zestawienie zmian wskaźnika BMI u osób objętych terapią otyłości w edycji 2018.

W wyniku naboru do terapii w edycji programu 2019 do wsparcia terapeutycznego zakwalifikowano kolejnych 108 osób ze wskaźnikiem masy ciała powyżej 30 kg/m².

Z przyjętych na terapię 108 osób, 37 osób nie dotrwało do końca terapii rezygnując z dalszego wsparcia po 2-3 konsultacjach specjalistycznych, 62 osoby zakończyły terapię wykorzystując średnio 9 porad specjalistycznych, pozostałych 9 osób zakwalifikowano do wydłużonego wsparcia specjalistycznego – do pełnego roku.

Lp.	Wynik terapii otyłości w edycji programu 2019	Liczba osób
1.	Liczba osób objętych terapią, u których stwierdzono obniżenie wskaźnika BMI	79 (9 w trakcie)
2.	Liczba osób, u których wskaźnik BMI pozostał bez zmian	3
3.	Liczba osób, u których zaobserwowano podwyższenie wskaźnika BMI	3
4.	Liczba osób, u których nie określono zmian wskaźnika BMI z powodu rezygnacji	23
	Razem	108

Tabela 8. Zestawienie zmian wskaźnika BMI u osób przyjętych do terapii otyłości w edycji 2019.

Sprawozdanie z realizacji programów polityki zdrowotnej w 2019 roku

Rodzaj porady	Miejsce zamieszkania osoby badanej						Łączna ilość badań	Koszt jednostkowy badania	Koszt całkowity badania
	Tczew	Gmina Tczew	Gmina Peplin	Gmina Gniew	Gmina Subkowy	Gmina Morzeszczyn			
Porady pierwsze									
Dietetyk	67	15	15	7	4	0	108	89,00	9 612,00
Fizjoterapeuta	63	15	15	7	4	0	104	89,00	9 256,00
Psycholog	64	11	15	6	4	0	100	89,00	8 900,00
Porady kontrolne									
Dietetyk	150	25	32	11	8	0	226	60,00	13 560,00
Fizjoterapeuta	122	25	26	11	5	0	189	59,00	11 151,00
Psycholog	21	4	8	1	5	0	39	59,00	2 301,00
								Razem	54 780,00

Tabela 9. Podsumowanie udzielonych porad w edycji programu 2019.

W miesiącu październiku rozpoczęto nabór do ostatniej 2020 edycji terapii otyłości. Do końca roku sprawozdawczego przyjęto 37 osób, z których część skorzystała już z pierwszych porad specjalistycznych, łączny koszt udzielonych porad stanowi kwotę 5 042,00 zł.

WSPÓŁUDZIAŁ W REALIZACJI REGIONALNEGO PROGRAMU POLITYKI ZDROWOTNEJ WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Zgodnie z uchwałą Nr XLII/307/2018 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 26 czerwca 2018 r. Powiat Tczewski włączył się w realizację regionalnego programu polityki zdrowotnej Województwa Pomorskiego pn. Regionalny Program Polityki Zdrowotnej – szczepienia przeciw pneumokokom dla osób 65+ z grupy ryzyka.

W kwietniu 2019 r. Samorząd Województwa Pomorskiego podjął decyzję o kontynuacji programu w roku sprawozdawczym, do realizacji którego przystąpiło 15 samorządów powiatowych, tj. Sopot, Gdynia, Słupsk, Powiat Gdański, Powiat Tczewski, Powiat Wejherowski, Powiat Kartuski, Powiat Kościerski, Powiat Malborski, Powiat Kwidzyński, Powiat Bytowski, Powiat Chojnicki, Powiat Słupski, Powiat Pucki oraz Powiat Sztumski.

W ramach realizacji programu w skali całego województwa zaszczepiono 2 153 osób w wieku 65+ leczonych z powodu chorób układu oddechowego. Do celów szczepień ochronnych użyto 13-walentnej szczepionki przeciw pneumokokom.

Na terenie powiatu realizatorem szczepień ochronnych były Szpitale Pomorskie Sp. z o.o. Łącznie zaszczepiono 198 mieszkańców powiatu tczewskiego w wieku 65+ z grupy ryzyka. Całkowity koszt realizacji programu na rzecz mieszkańców powiatu tczewskiego wyniósł 65.422,98 zł, z czego sfinansowany ze środków Województwa Pomorskiego 35.722,98 zł oraz ze środków Powiatu Tczewskiego 29.700,00 zł.

REALIZACJA PROJEKTÓW DOFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

ELIMINOWANIE ZDROWOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA, WYSTĘPUJĄCYCH W MIEJSCU PRACY, NA OBSZARZE POWIATU TCZEWSKIEGO

Informacje ogólne

Projekt pn.: „Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka, występujących w miejscu pracy, na obszarze powiatu tczewskiego”, dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 05.04. „Zdrowie na rynku pracy” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, realizowany jest w partnerstwie z Przychodnią Rogowscy Sp. z o.o. Sp. k., która jest liderem projektu.

Wartość projektu ogółem: 1 632 948,00 zł, w tym dofinansowanie z EFS: 1 551 300,60 zł (wartość dofinansowania dla Powiatu: 179 508,00 zł, dla Przychodni: 1 371 792,60 zł).

Powiat jako partner zapewnia wkład własny w postaci udostępniania sal na spotkania z psychologiem.

Okres realizacji projektu: czerwiec 2018 r. – grudzień 2020 r. (planowane wydłużenie realizacji do końca 2021 r.).

Cele projektu

Cel główny: eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, dostosowanych do potrzeb 31 pracodawców z terenu powiatu tczewskiego, poprzez udział ich pracowników zagrożonych utratą pracy z przyczyn dotyczących stanu zdrowia.

Grupa docelowa: 1 050 osób w wieku aktywności zawodowej (pracownicy sektora prywatnego i publicznego) zagrożonych utratą pracy ze względu na stan zdrowia.

Cele szczegółowe:

- poprawa świadomości mieszkańców powiatu tczewskiego dotycząca chorób cywilizacyjnych, otyłości i wypalenia zawodowego oraz metod ich zapobiegania,
- podniesienie poziomu aktywności zawodowej osób poprzez kontynuowanie zatrudnienia uczestników u pracodawcy.

Zaplanowane działania

1. Przeprowadzenie akcji promocyjno-informacyjnych promujących zdrowy tryb życia, w tym aktywność fizyczną oraz profilaktykę chorób cywilizacyjnych i zdrowia psychicznego.
2. Niwelowanie czynników ryzyka w zakresie chorób cywilizacyjnych i narządu ruchu poprzez przesiewowe badania laboratoryjne pracowników, badanie lekarza medycyny pracy, indywidualne porady żywieniowe i psychologiczne oraz zajęcia z fizjoterapeutą.

3. Niwelowanie czynników ryzyka w zakresie wypalenia zawodowego poprzez pogłębione postępowanie diagnostyczne w oparciu o narzędzie psychologiczne diagnozujące poziom wypalenia zawodowego, zajęcia seminaryjne prowadzone przez psychologa /psychoterapeutę, warsztaty/coaching psychologiczny, zajęcia relaksacyjno-rozluźniające z fizjoterapeutą.
4. Przeprowadzenie badań okulistycznych w kierunku diagnozy zespołu suchego oka u osób pracujących z komputerem powyżej 4h/dziennie, w klimatyzowanych pomieszczeniach, przy sztucznym oświetleniu.
5. Organizacja zajęć mających na celu wzrost aktywności ruchowej – każdy uczestnik, po ukończeniu ścieżki wsparcia otrzymuje karnet wstępu do klubu fitness na 10 wejść (darmowe wstępy mają być zachętą do systematycznych zajęć rekreacyjno-ruchowych).

Realizacja 2019

W roku sprawozdawczym kolejne osoby, po przeprowadzeniu badań diagnostycznych, objęto wsparciem projektowym dobranym do indywidualnych potrzeb uczestnika projektu. Wsparcie udzielane było/jest przez interdyscyplinarny zespół specjalistów, w skład którego wchodzi: lekarz medycyny pracy, fizjoterapeuta, psycholog, dietetyk, okulista. Osoby, które zakończyły ścieżkę wsparcia, otrzymały karnet na zajęcia w fitness-klubie.

Ponadto w dniu 21 września 2019 r. na tczewskiej Kanonce w godzinach od 11:00 do 15:00 zorganizowano tzw. Festiwal Zdrowia, w ramach którego przeprowadzono Loterię Zdrowia i przygotowano pięć stref, w tym: kulinarną (pokazy, degustacje, porady dietetyczno-kulinarne), diagnostyczną (porady fizjoterapeuty, pomiar ciśnienia, glukozy, cholesterolu, badania i konsultacje dermatologiczne pod kątem wczesnego wykrywania czerniaka), sportową (zawody, konkurencje indywidualne i grupowe, blenderbike), animacyjną oraz relaksacyjną.

Łącznie w imprezie udział wzięło ok. 300 osób.

STOP CUKRZYCY – PROGRAM PROFILAKTYKI CUKRZYCY TYPU 2 NA TERENIE POWIATU TCZEWSKIEGO

Informacje ogólne

Projekt obejmuje obszar miasta Tczew oraz gminy wiejskiej Tczew i jest zgodny z przedsięwzięciem mechanizmu ZIT, przyjętym dla województwa pomorskiego pod nazwą „Regionalny program polityki zdrowotnej dotyczący prewencji cukrzycy typu 2” (RPPZ).

Projekt odpowiada na problemy występujące wśród mieszkańców, tj. wysokie wskaźniki zachorowalności na cukrzycę typu 2, niezdrowy styl życia, niska dostępność i jakość programów profilaktycznych dotyczących cukrzycy typu 2.

Wartość projektu ogółem: 522 325,00 zł, w tym dofinansowanie z EFS: 496 208,75 zł (wartość dofinansowania dla Powiatu – lidera projektu: 148 410,00 zł, dla Przychodni Rogowscy Sp. z o.o. Sp.k. – partnera projektu: 347 798,75 zł).

Powiat zapewnia wkład własny w postaci udostępniania sal.

Okres realizacji projektu: marzec 2019 r. – grudzień 2022 r.

Cele projektu

Zmniejszenia zachorowalności na cukrzycę typu 2 poprzez przeprowadzenie populacyjnej interwencji zdrowotnej w grupie docelowej, tj. u osób w wieku 35-64 lat, będących w grupie podwyższonego ryzyka.

Cele szczegółowe:

- 1) wczesna identyfikacja osób ze stanem przedcukrzycowym oraz chorych na cukrzycę w fazie jej bezobjawowego przebiegu – wzrost wczesnego wykrywania cukrzycy typu 2 poprzez badania przesiewowe;
- 2) podniesienie świadomości zdrowotnej oraz zwiększenie poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych;
- 3) redukcja czynników ryzyka rozwoju cukrzycy typu 2;
- 4) podniesienie wiedzy dotyczącej znaczenia stylu życia dla utrzymania i umacniania zdrowia (w tym przeciwdziałanie cukrzycy);
- 5) zwiększenie poziomu aktywności fizycznej;
- 6) ograniczenie lub eliminacja błędnych zachowań żywieniowych;
- 7) redukcja nadmiaru masy ciała u osób z nadwagą i otyłością.

Zaplanowane działania

Realizację projektu zaplanowano w kilku wzajemnie powiązanych etapach, tj.:

- 1) kwalifikacja osób obciążonych ryzykiem zachorowania na cukrzycę typu 2 (wstępna ocena kryteriów włączenia przy pomocy ankiety FINDRISK) do działań edukacyjnych;
- 2) badanie OGTT (Oral Glucose Tolerance Test), czyli doustny test obciążenia glukozą służący identyfikacji osób z cukrzycą, stanem przedcukrzycowym oraz celem weryfikacji skuteczności interwencji zdrowotnej;
- 3) przeprowadzenie programu edukacyjnego w formie złożonego procesu interwencji medyczno-behawioralno-edukacyjnych realizowanych przez interdyscyplinarny zespół specjalistów, również w formie elektronicznej.

Przeprowadzone działania

Rok 2019 był rokiem organizacyjnym. Prowadzone działania skupiały się głównie na opracowaniu i dystrybucji materiałów promocyjno-edukacyjnych (plakaty, ulotki, dzienniczki pacjenta) oraz wyboru partnera.

Partner, tj. Przychodnia Rogowscy Sp. z o.o. Sp.k., w ramach przeprowadzonych działań uruchomił internetowy portal pacjenta <http://pacjent.przychodniarogowscy.pl>, poprzez który można wypełnić ankietę on-line oraz otrzymać informację o dalszych działaniach w ramach projektu, a w przyszłości będą na nim także udostępniane materiały edukacyjne dotyczące

profilaktyki cukrzycy. Rozpoczęła się również procedura rekrutacyjna na wyłonienie personelu medycznego.

Program profilaktyki cukrzycy typu 2 realizowany jest na terenie całego powiatu. W pozostałych gminach, tj. w gminie Pelplin, Gniew, Subkowy oraz Morzeszczyn, działania profilaktyczne prowadzone są przez Szpitale Pomorskie Sp. z o.o. w ramach projektu pn. Zdążyć przed cukrzycą.

WSPIERANIE ZADAŃ Z ZAKRESU ZDROWIA PUBLICZNEGO

W roku sprawozdawczym na zadania z zakresu zdrowia publicznego, tj. na zadania obejmujące promocję i ochronę zdrowia oraz działania w obszarze aktywności fizycznej zabezpieczono środki finansowe w wysokości 80.000,00 zł. Dotacje przyznano szesnastu podmiotom na realizację osiemnastu zadań.

Zadania skierowane były do różnych grup społecznych: dzieci i młodzieży szkolnej, osób starszych, osób po przebytej chorobie nowotworowej, osób z niepełnosprawnością.

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Całkowita wartość zadania	Kwota dotacji	Pozostały wkład
			zł	zł	zł
Zadania obejmujące promocję i ochronę zdrowia					
1.	Stowarzyszenie Gniewski Uniwersytet III Wieku	Seniorze, trzymaj formę!	20470,00	8690,00	11780,00
2.	Stowarzyszenie Tczewskich Amazonek	Rehabilitacja psychofizyczna amazonek	10885,00	4950,00	5935,00
3.	Tczewski Uniwersytet Trzeciego Wieku	„ Aquabike - nowatorska forma rehabilitacji i gimnastyka usprawniająca dla niepełnosprawnych seniorów 60+” - kontynuacja projektu z 2018r	8930,00	4480,00	4450,00
4.	Stowarzyszenie "Wesoła Stonoga"	Wesoła Stonoga promuje zdrowie	5351,00	3875,00	1476,00
5.	Fundacja Dla Tczewa	NAJWAŻNIEJSZE ZDROWIE	7205,00	4500,00	2705,00
Działania w obszarze aktywności fizycznej					
6.	Uczniowski Klub Sportowy Gminy Pelplin	Sport to zdrowie tak mówi nam przysłowie.	8298,00	3800,00	4498,00
7.	"Tenisista" Rudno	VI Sportowa Parafiada w Powiecie Tczewskim.	4668,00	2520,00	2148,00
8.	Uczniowski Klub Sportowy "Piątka"	Wiosenne rowerowanie 2019.	4350,00	2900,00	1450,00
9.	Tczew	III Rajd Rowerowy " Na Piątkę" 2019	6240,00	1500,00	4740,00

Sprawozdanie z realizacji programów polityki zdrowotnej w 2019 roku

10.	Klub Sportowy Jedynka Pelplin	Turniej koszykówki ulicznej BASKETMANIA XI edycja	14608,50	6450,00	8158,50
11.	Stowarzyszenie Krzewienia Kultury Fizycznej Orzeł Subkowy	Letnia Wakacyjna Liga ORZEŁ 2019	5855,00	4275,00	1580,00
12.	Caritas Diecezji Pelplińskiej	XII Kociewskie Igrzyska Sportowe Osób Niepełnosprawnych	22400,00	13000,00	9400,00
13.	Lokalna Organizacja Turystyczna Kociewie	5. Kociewsko-Powiatowski Rajd Rowerowy	2700,00	2200,00	500,00
14.	Ochotnicza Straż Pożarna w Jeleniu	Sport kluczem do Zdrowia	4285,00	2200,00	2085,00
15.	Olimpiady Specjalne Polska	XVIII Pomorski Turniej Koszykówki Olimpiad Specjalnych Polska	4816,80	2400,00	2416,80
16.	Stowarzyszenie Gospodarcze Kociewie	TALK - Tczewska Amatorska Liga Koszykówki	13960,00	4000,00	9960,00
17.	Stowarzyszenie Biegający Tczew	Popularyzacja biegania w powiecie tczewskim	7900,00	5960,00	1940,00
18.	Stowarzyszenie Centrum Aktywnych - Gniew	Szlakiem Krzyżackich Zamków – Spływ kajakowy Gniew – Malbork	5340,00	2300,00	3040,00
RAZEM			158262,30	80000,00	78262,30

Tabela 10. Wykaz zrealizowanych w 2019 r. zadań publicznych z zakresu zdrowia publicznego współfinansowanych ze środków Powiatu.

WSPÓŁDZIAŁ W MULTIMEDIALNEJ KAMPANII SPOŁECZNEJ

Kampania społeczna, mająca na celu promowanie i upowszechnianie zdrowego stylu życia wolnego od nikotyny, alkoholu i innych środków psychoaktywnych, prowadzona jest przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

W ramach kampanii w dniu 6 grudnia 2019 r. w Szkole Podstawowej Nr 12 w Tczewie odbył się III Powiatowy Festiwal Zdrowia pod hasłem: „Żyj zdrowo i bez nałogów”.

Głównym organizatorem Festiwalu była Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna, a w jego organizację włączyły się Szkoła Podstawowa Nr 12 w Tczewie, Urząd Miejski oraz Starostwo Powiatowe.

W Festiwalu udział wzięły 22 szkoły, w tym 17 podstawowych i 5 ponadpodstawowych, które zmagaly się w konkursach: sportowym „Wyginaj ciało śmiało”, kulinarnym „Mistrz Sałatki”, plastycznym „Nasza Ziemia – Twój Dom” oraz z zakresu wiedzy na temat zdrowego stylu życia, profilaktyki palenia tytoniu, picia alkoholu i stosowania środków psychoaktywnych.

O kolejności miejsc decydowała suma punktów przyznanych każdej ze szkół przez poszczególnych jurorów. Jury przyznało nagrody w dwóch kategoriach wiekowych tj. szkoły podstawowe i ponadpodstawowe.

Nagrody otrzymali za zajęcie: I miejsca – SP 1 w Gniewie oraz I LO w Tczewie, II miejsca – SP 12 w Tczewie oraz Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych w Tczewie, III miejsca –

Zespół Kształcenia i Wychowania w Kulicach oraz Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Pelplinie.

Z budżetu Powiatu sfinansowano zakup nagród – 4.000,00 zł oraz zakup materiałów i produktów na potrzeby Festiwalu – 994,88 zł.

APLIKOWANIE W KONKURSACH PROZDROWOTNYCH

APLIKOWANIE O ŚRODKI NFZ

Aplikowanie do Pomorskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia o dofinansowanie w 2020 roku programu polityki zdrowotnej pn. Recepta na raka – program wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców powiatu tczewskiego.

Wysokość wnioskowanego dofinansowania 26 418,00 zł.

W wyniku przeprowadzonego naboru wniosków przyznano Powiatowi Tczewskiemu dofinansowanie w wnioskowanej wysokości, tj. w kwocie 26 418,00 zł.

Łącznie z puli środków NFZ przyznano dotacje trzem wnioskodawcom, tj. Gdyńskiemu Centrum Zdrowia, Gminie Kobylnica oraz Powiatowi Tczewskiemu, na realizację czterech projektów. Łączna wartość przyznanych dotacji: 58 858,00 zł.

UDZIAŁ W KONKURSIE „ZDROWY SAMORZĄD”

Głównym celem konkursu był wybór i nagrodzenie jednostek samorządu terytorialnego, które w sposób najbardziej efektywny realizują zadania związane z promocją zachowań prozdrowotnych, edukacją zdrowotną i profilaktyką wybranych chorób.

Konkurs obejmował wybraną aktywność JST dotyczącą realizacji programów polityki zdrowotnej i innych zadań związanych z edukacją zdrowotną i profilaktyką wybranych schorzeń i/lub ich czynników ryzyka w latach 2016-2019.

Powiat Tczewski w konkursie zgłosił projekt pt. „Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka, występujących w miejscu pracy, na obszarze powiatu tczewskiego” realizowany w partnerstwie z Przychodnią Rogowscy Sp. z o.o. Sp. k. w Tczewie, za który decyzją Rady Konsultacyjnej, został nagrodzony. Tym samym Powiat po raz drugi został laureatem konkursu (po raz pierwszy został nagrodzony statuetką „Zdrowy Powiat” w pierwszej edycji konkursu, tj. w roku 2017).

Uroczystość wręczenia nagrody – Statuetki „Zdrowy Samorząd”, początkowo planowany na dzień 5 marca 2020 r. podczas Gali V Kongresu Wyzwań Zdrowotnych w Katowicach, z uwagi na zagrożenie koronawirusem został przełożony na czerwiec 2020 r.

PODSUMOWANIE

Prowadzone działania w kierunku poprawy zdrowotności i jakości życia mieszkańców naszego powiatu stworzyły płaszczyznę współpracy i współdziałania samorządów gminnych oraz podmiotów zajmujących się ochroną zdrowia, co uznać można za duży sukces pozwalający mieć nadzieję na dalszą owocną współpracę w tym zakresie.

Stopniowy wzrost zainteresowania profilaktyką zdrowotną świadczy o wzroście świadomości naszego społeczeństwa. Niestety w dalszym ciągu zakres interwencji jest dalece niewystarczający. Mieszkańcy powiatu borykają się z ograniczoną dostępnością do poradni specjalistycznych, a niepokojące dane statystyczne dotyczące zachorowalności i umieralności w powiecie tczewskim, w tym z powodu nowotworów złośliwych, biją na alarm.

Należy mieć nadzieję, że wdrożone programy polityki zdrowotnej w perspektywie wieloletniej poprawią zdrowotność naszego społeczeństwa oraz wpłyną na postawę prozdrowotną mieszkańców powiatu.

Sporządziła: *Barbara Sinkiewicz*

Zatwierdziła: *Alicja Szczepińska-Mian*

Naczelnik Wydziału Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON

